

našel prostředky k jeho zbudování nebo k jeho nabytí, tedy je zámožnější, nevyužítkoval ochrany a bytové nouze ve svůj prospěch tím způsobem, že těžší z vlastního domu pronájmem a sám využívá ochrany k laicínému bydlení. Takový nájemník, který domu nabude a zbaví se dobrovolně disposičního práva nad bytem, nezasluhuje ochrany, ježto připuštěním jejím i pro takové případy byla by otevřena cesta k obcházení zákona a rozšíření ochrany na osoby, které jí nezasluhují a kterým ji zákon ani dáti nechtěl. Pronajímateli nelze ukládati ještě břímě důkazní, že se jeho nájemník zbavil možnosti disponovati vlastním domem, by zákon obešel. Sám zákon takový důkaz na pronajímateli nežadá, nýbrž jen důkaz o tom, že nájemník má dům v téže obci, v němž je byt, nepožívající ochrany. Ani v tom nechybují odvolací soud, má-li zato, že výpověď daná k 1. říjnu 1930 stanoví přesně udání času, kdy se má nájemní poměr skončiti. Byť i bylo správné, že se obvykle podle stěhovacího řádu ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n. případně podle zákona ze dne 30. června 1926, čís. 125 sb. z. a n. končí čtvrtletní nájemní termin 30. zářím, je přes to datem ukončení nájmu 1. říjnem čas určen přesně podle § 562 c. ř. s. I když končí nájemní období dne 30. září, neškodí to, zní-li výpověď k 1. říjnu. Vždyť nájemník má k vyklizení lhůtu až do 14. října a výpověď daná k 1. říjnu je zřejmě míněna jako výpověď ke konci čtvrtletí, které ukončilo dnem 30. září.

Čís. 10816.

Rozsudek pro uznání předpokládá, že žalovaný uznal výslovným prohlášením při prvním roku nebo při ústním jednání svůj dluh, nestačí, že soud usuzuje na uznání dluhu nebo dokonce jen na uznání částečné splatnosti výkladem přednesu žalovaného, v němž však se ani dluh a zejména ani jeho splatnost výslovně neuznává.

Zákon nevylučuje, by rukojmí neslibil platiti dříve než hlavní dlužník. K dluhu lze přistoupiti i za jiných, tužších podmínek.

(Rozh. ze dne 22. května 1931, Rv I 563/31.)

Žalovaná zaručila se žalující firmě jako rukojmí a plátce za Josefa P-a, svého zetě, že zaplatí za dodané uhlí, nebude-li zapláceno hlavním dlužníkem do třiceti dnů (po dodávce). Ježto uhlí nebylo do třiceti dnů po dodávce hlavním dlužníkem zapláceno, domáhala se žalobkyně zaplacení na žalované. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o - l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Odpůrkyně dovolatelky vytýká neprávem, že odvolací soud vyřídil opožděné odvolání věcně. I když se nepřihlíží k tomu, zda taková výtká jest přípustna v dovolací stolici (srovn. rozh. čís. 2277, 3007, 709, 3071, 4394 sb. n. s.), byl rozsudek prvního soudu doručen dne 1. října 1930 a odvolání podáno na poštu dne 14. října 1930 ve čtrnáctidenní lhůtě, tedy

včas. Nejde o rozsudek pro uznání, který podle § 416 c. ř. s. nabývá účinnosti proti stranám vyhlášením. Vždyť žalovaná neuznala výslovným prohlášením při prvním roku nebo při ústním jednání svůj dluh do výše 10.000 Kč, jakž plyne z jednacího protokolu. Jen na základě takového prohlášení lze vynést rozsudek pro uznání, nikoli však tehdy, když soud usuzuje na uznání dluhu, nebo dokonce jen na uznání částečné splatnosti výkladem přednesu žalované v žalobní odpovědi, ve které však se ani dluh a zejména ani jeho splatnost výslovně neuznává. V takovém případě nejde o uznání, jaké má na mysli § 395 c. ř. s. Proto neběžela k odvolání lhůta od vyhlášení rozsudku dne 12. září 1930, nýbrž ode dne doručení 1. října 1930.

Ve věci samé není dovolání, opřené o dovolací důvody § 503 č. 2 a 4 c. ř. s. opodstatněno. Žalovaná převzala v dopisech ze dne 12. června 1929 a ze dne 23. září 1929 záruku jako rukojmí a plátce za svého zetě, v onom dopisu pro případ, že by po řádném dodání uhlí do třiceti dnů po dojití zboží u žalobkyně nebylo zapláceno, v druhém dopise pak pro případ, kdyby dlužník třicet dnů po dojití jednotlivých vagonů zboží již snad nezaplatil. Převzala tedy závazek zaplatiti, kdyby do určité doby hlavní dlužník nezaplatil, bez ohledu na to, zda proti hlavnímu dlužníku nastala splatnost, tvrzená podle žalované až po odprodeji. Nezáleží na tom, že hlavní dlužník snad mohl platiti později podle původně umluvené doby splatnosti. Zákon nevylučuje, by rukojmí neslibil placení dříve (§ 1353 obč. zák.). Třeba by v takovém případě nebyl závazek ručitelův závislý na splatnosti dluhu pro hlavního dlužníka, nebrání zákon smluvním stranám, by nevzaly na sebe závazek k zaplacení dluhu vedle hlavního dlužníka dříve, než on, a odpoutaly tak svůj závazek z části od závazku hlavního dlužníka co do splatnosti. I když v takovém případě nelze považovat závazek rukojmího do splatnosti u hlavního dlužníka za rukojemský, nevadí nic tomu, by kdo nepřistoupil k dluhu za jiných tužších podmínek (srovn. § 1344, 1347 obč. zák., rozh. čís. 12764 sb. Gl. U. W.). Proto jest nerozhodné, zda byla původně s hlavním dlužníkem ujednána splatnost až po odprodeji zboží a zda později bylo smluveno zaplacení 10.000 Kč do 31. července 1930 a zbytek do konce roku 1930, zejména ana žalovaná sama tvrdí, že k této pozdější dohodě nepřistoupila. Když žalovaná slíbila, že zaplatí, nebude-li hlavním dlužníkem zapláceno do třiceti dnů (po dodání) a tato lhůta uplynula, jest povinna platiti. Odvolací soud tedy nechybje, nepokládá-li úmluvy o splatnosti s hlavním dlužníkem za rozhodné a neprovedl o nich důkazy.

Čís. 10817.

Pro nárok obce proti státu, by jí žalovaný stát nahradil náklad, jež zaň učinila a jež měl podle zákona sám učiniti (vyplacení zaopatřovacích požitků), jest přípustný pořad práva.

(Rozh. ze dne 22. května 1931, R II 167/31.)

Žalující obec domáhala se na československém eráru zaplacení toho, co vyplatila v době od 1. ledna 1924 do 31. prosince 1929 městskému